

Zes Vlaamse varkenshouders stapten samen met DGZ, ILVO en Boerenbond in een operationele groep rond antibioticareductie. De bedrijven werden individueel onder de loep genomen. DGZ stelde voor elk bedrijf een adviesverslag op en Boerenbond berekende hoeveel de antibioticakosten bedragen binnen de totale gezondheidskosten. De groep kwam regelmatig samen om te discussiëren en elkaar te inspireren.

Jolien De Reu, landbouwconsulent Boerenbond

Bij de start van het project bezochten Tamara en Charlotte van DGZ de deelnemende bedrijven. Zij voerden een biocheck uit en brachten de gezondheidsstatus van het bedrijf in beeld door bloedstalen te nemen. Ze namen ook het reinigingsprotocol onder de loep met behulp van hygiënogrammen. Dit alles leverde een persoonlijk adviesverslag op waarmee de varkenshouders aan de slag konden.

Kosten van antibiotica

De varkenshouders kennen de gezondheidskosten op hun bedrijf uit hun bedrijfseconomische boekhouding. Binnen het project werden hieruit de antibioticakosten gedestilleerd. Het effect van managementaanpassingen binnen het project waren moeilijk merkbaar gezien de korte looptijd van het project. Toch werd het als waardevol beschouwd om de kosten eens uitgesplitst te zien. Varkenshouder Marc getuigt: "Ik ga heel bewust om met antibiotica. De cijfers van boekjaar 2018 waren lager dan in 2017. Het is leuk om het resultaat van mijn inspanning in de cijfers weerspiegeld te zien."

Belangrijkste adviezen

Advies over naaldmanagement werd het vaakst gegeven. Het is belangrijk om naalden voldoende te wisselen en te ontsmetten om versleping tussen dieren te voorkomen. De varkenshou-

ders gaven allemaal aan dat ze hier nu bewuster mee omgaan. Een van de deelnemers laat de naalden zelfs achterwege door naadloos te vaccineren. De basisregel van interne bioveiligheid is hygiënisch werken. Voer de werkzaamheden uit van jong naar oud en gebruik voor elke diengroep afzonderlijk materiaal en andere voorwerpen. Uit de groepsdiscussies blijkt dat iedereen hiervan op de hoogte is, maar in praktijk worden er soms toch nog fouten tegen gemaakt. Fysieke barrières maken het gemakkelijker om je hieraan te houden. Plaats een bankje in je hygiënesluis, zodat je een onderscheid maakt tussen het vuile en het propere deel. Tamara raadde ook aan om het materiaal voor verschillende diergroepen in verschillende kleuren te kiezen. Het meest praktische advies gaat over het castratiemesje. Wanneer je beschikt over twee mesjes, kan je telkens één mesje gebruiken, terwijl het andere mesje in een potje met ontsmettingsmiddel staat. Wissel na elke handeling van mesje. Zo vermijd je overdracht van infecties tussen de dieren.

Het reinigingsprotocol werd op de bedrijven onder de loep genomen door afdrukplaatjes te nemen in de net gereinigde stallen. De resultaten waren het best als er ontsmet werd. Enkele deelnemers kregen ook het advies om zieke dieren sneller te euthanaseren

om verspreiding van ziektes tegen te gaan. De bedrijfsleiders gaven aan dat ze het moeilijk vinden om dit in de praktijk te brengen.

Waardevolle doorlichting

De betrokken varkenshouders vonden het boeiend om een onafhankelijke partij op hun bedrijf te hebben. Bart getuigt: "Het was interessant om ons bedrijf een beetje laten 'doorlichten'. Het wopen de tegen bedrijfsblindheid." Uit wetenschappelijk onderzoek van UGent blijkt dat het verbeteren van de bioveiligheid en het inzetten op vaccinaties, in combinatie met coaching, het antibioticagebruik kan doen dalen zonder dat het bedrijfsresultaat eronder lijdt. "Een gedegen opvolging samen met de bedrijfsdierenarts is zeer belangrijk om tot goede resultaten te komen", beaamt Tamara van DGZ. De goede uitwisseling binnen het project werd door alle deelnemers als zeer waardevol beschouwd. "Varkenshouderij is geen exacte wetenschap. Discussie met collega's is altijd interessant", klinkt het.

De komende weken laten we de deelnemende varkenshouders aan het woord. ■

"Het is waardevol om de kosten uitgesplitst te zien."

Dit artikel werd geschreven in het kader van de operationele groep 'Koppelen van antibioticareductie aan kostprijsmanagement', een EIP-project uitgevoerd door de partners: zes Vlaamse varkenshouders, DGZ, ILVO en Boerenbond voor Innovatieve Projecten vzw, met de steun van de Vlaamse overheid en de Europese Unie.